

SOCIÁLNÍ EXPERIMENTY

PhDr. Katarína Šafárová, Ph.D.

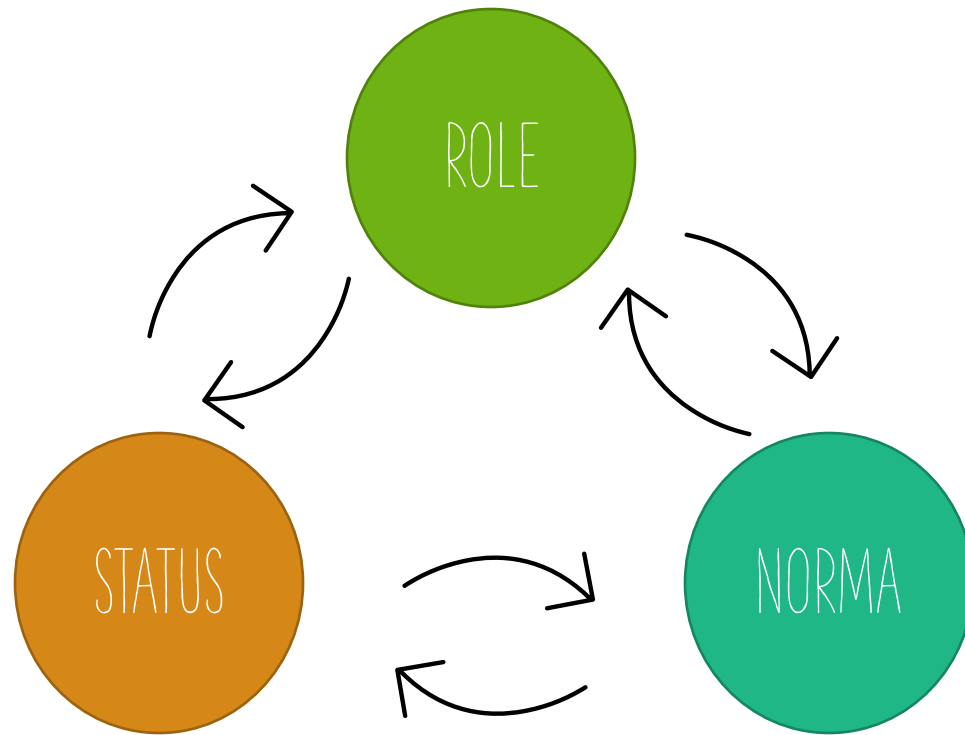
TEORETICKÉ KONCEPTY SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY I

ZÁKLADNÍ ADAPTACE NA SOCIÁLNÍ ŽIVOT

Máme vyvinuté schopnosti spolupracovat s ostatními a žít s nimi v komunitách, sch. podrobit se vedení atd.

Z těchto sociálních adaptací plyne celá řada důsledků: mj. **sociální konformita, poslušnost k autoritě**, změna chování dle sociální role atd.

OPAKOVÁNÍ ...

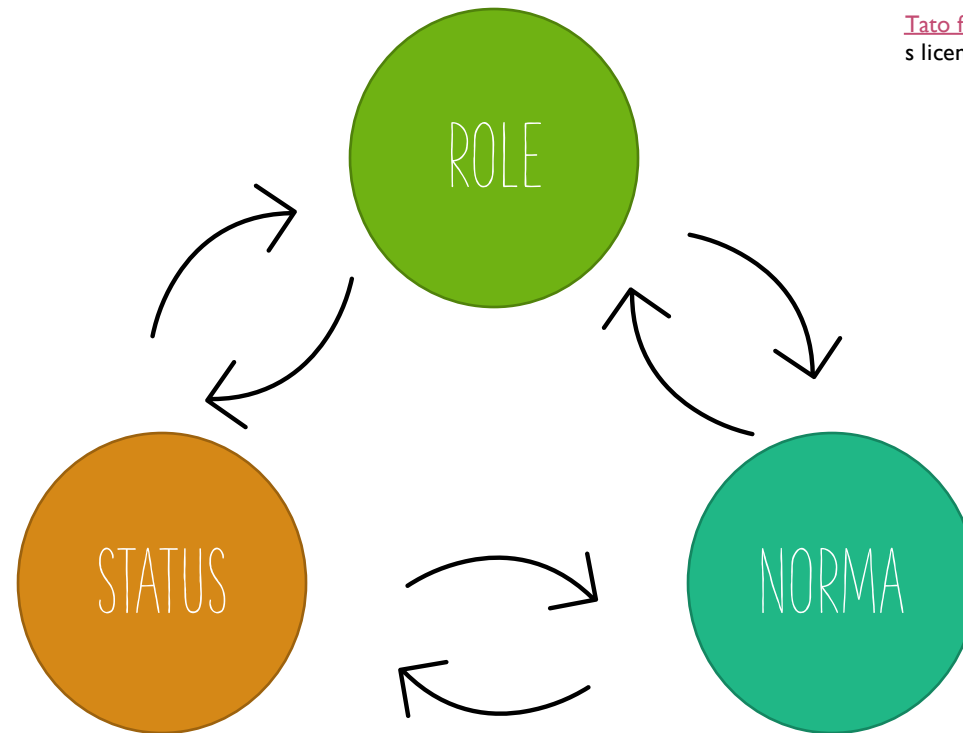

PROHLoubENÍ ...

ZIMBARDO: PRISON EXPERIMENT

Tato fotka od autora Neznámý autor s licencí [CC BY](#)

Tato fotka od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-NC-ND](#)

MILGRAM: OBEDIENCE

ASCH: CONFORMITY

Tato fotka od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA-NC](#)

AKTIVITA

Tyto experimenty by dnes nedovolila žádná etická komise. Jejich výsledky však můžeme pozorovat v každodenním chování ve škole, v práci, v rodině...v jakékoliv skupině.

Ve své skupině se rozhodněte pro situaci ze skutečného života, ve které si myslíte, že váš koncept – poslušnost, konformita nebo vliv sociální role – může mít vliv na chování lidí. Aplikujte hlavní myšlenky těchto experimentů ve speciálně-pedagogickém kontextu.

Předved'te svou scénku před třídou.

HLAVNÍ MYŠLENKY STUDIÍ

VLIV ROLE - ZIMBARDO

- Experiment odhalil, jak se lidé snadno přizpůsobí sociálním rolím, které se od nich očekávají, zvláště pokud jsou role tak silně stereotypní jako role vězeňských dozorců. Zimbardo navrhl vysvětlení chování vězňů pomocí dvou procesů: (1) Deindividuace a (2) Naučené bezmocnosti.

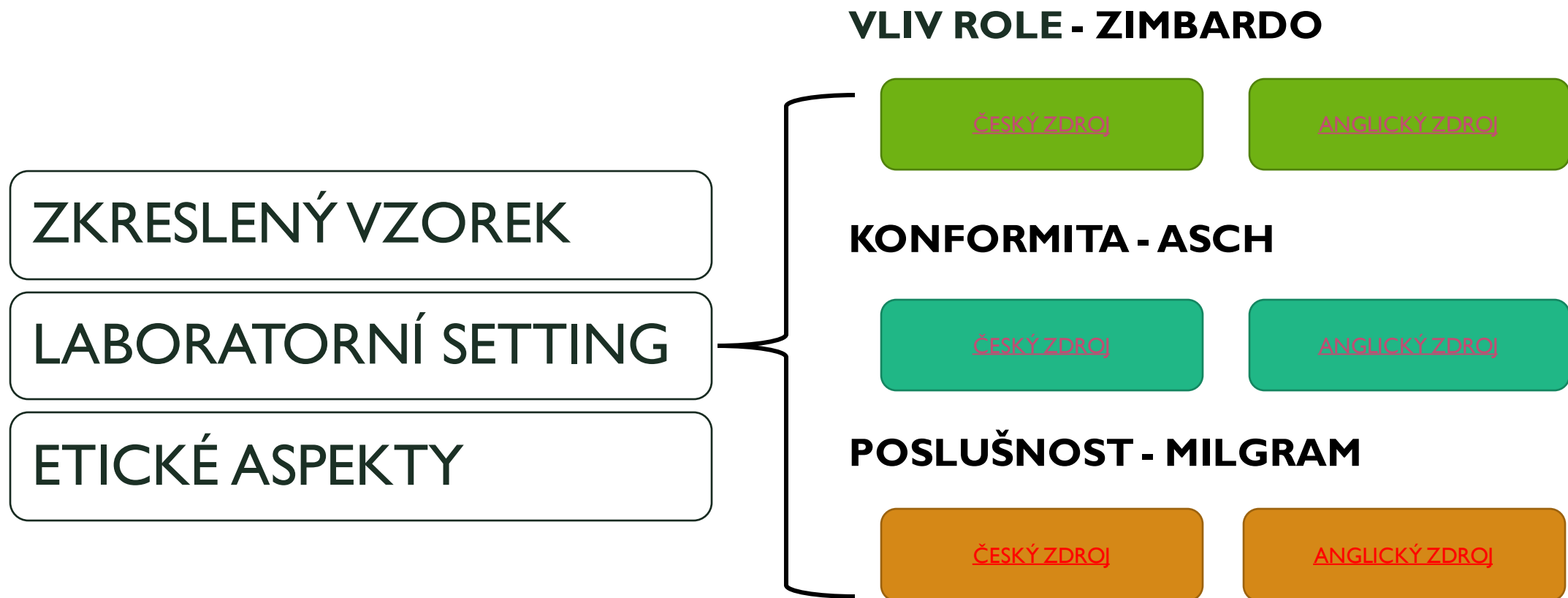
KONFORMITA – ASCH

- Konformita je přizpůsobení se převažujícím či dominantním názorům, požadavkům a normám skupiny či společnosti, v níž člověk žije, přičemž potlačuje vlastní projevy. Lidé se přizpůsobují ze dvou hlavních důvodů: protože chtějí zapadnout do skupiny (normativní vliv) a protože věří, že skupina je lépe informovaná než oni (informační vliv).

POSLUŠNOST - MILGRAM

- Poslušnost vůči autoritě je v nás všech zakořeněna tím, jak jsme vychováni. Lidé mají tendenci poslouchat příkazy jiných lidí, pokud uznávají svou autoritu jako morálně správnou a/nebo právně založenou. Lidé mají dva stavy chování, když jsou v sociální situaci: (1) autonomní stav a (2) zástupní stav (Agency theory).

KRITIKA ŠTUDIÍ

ZDROJE

Bleske-Rechek, A. L. (2001). Obedience, conformity, and social roles: Active learning in a large introductory psychology class. *Teaching of Psychology*, 28(4), 260-262.

Hewstone, M., & Stroebe, W. (Eds.). (2006). *Sociální psychologie: moderní učebnice sociální psychologie*. Praha: Portál.

Machovcová, K. (2019, December 03). *Milgramův experiment: poslušnost, či neposlušnost?*. Metodický portál RVP.CZ. <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/22171/milgramuv-experiment-poslusnost-ci-neposlusnost-.html>

Machovcová, K. (2019, December 10). *Aschovy studie (ne)konformity*. Metodický portál RVP.CZ. <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/22162/aschovy-studie-ne-konformity.html>

Machovcová, K. (2019, December 17). *Stanfordský vězeňský experiment*. Metodický portál RVP.CZ. <https://clanky.rvp.cz/clanek/22181/STANFORDSKY-VEZENSKY-EXPERIMENT.html>

McLeod, S.A. (2020, January 21). *Zimbardo - Stanford prison experiment*. Simply Psychology. www.simplypsychology.org/zimbardo.html

McLeod, S.A. (2018, Dec 28). *Solomon Asch - Conformity Experiment*. Retrieved Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/asch-conformity.html>

McLeod, S.A. (2017, February 05). *The milgram shock experiment*. Simply Psychology. www.simplypsychology.org/milgram.html

Výrost, J., & Slaměník, I. (2008). *Sociální psychologie* (2., přeprac. a rozš. vyd.). Praha: Grada.